

geloof en wetenschap

The image is a slide with a solid blue background. It features a central graphic of two hands reaching towards each other, with a bright white lightning bolt striking the gap between them. The text is overlaid on this graphic.

Prof.dr. Cees Dekker
Kavli Institute of NanoScience Delft
<http://www.mb.tn.tudelft.nl>

Utrecht, 16-6-2006

1. Is het waar, dat recente vondsten in de wetenschap Godsgeloof verzwakken?

Nee

- deze redenering berust op een zeer naïef en eenzijdig godsbeeld
[God = wat we nog niet begrijpen]
 - meer een golfbeweging dan een achterhoedegevecht
- (- je zou zelfs de tegenovergestelde stelling kunnen verdedigen)

2. Is het waar, dat religie een natuurlijk fenomeen is, met functies in de evolutie, en is het dientengevolge waar dat Godsgeloof illusionair is?

Ja / Nee

Ja: religie is een onlosmakelijk deel van het menselijk bestaan en heeft allerlei zinvolle functies

Nee: hieruit volgt niet dat Godsgeloof illusionair is

3. Is het waar, dat de natuurwetenschappelijke kennis de mogelijkheid uitsluit dat een God ingrijpt in de natuurlijke wereld?

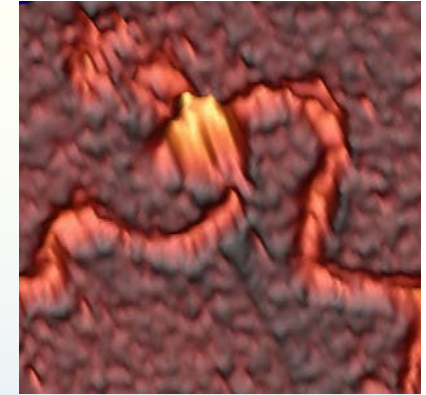
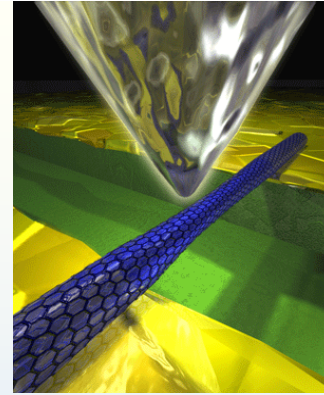
Nee

- We weten al niet eens hoe de menselijke geest interacteert met de materie, laat staan dat we kunnen doorzien hoe een Goddelijke Geest werkt in de natuur
- In een christelijk wereldbeeld draagt God deze wereld en onderhoudt Hij deze van moment tot moment. 'Ingrijpen' in een autonome natuur is niet aan de orde.
- Wat is het karakter van een natuurwet?
- In 1906 hadden we een zeer mechanisch wereldbeeld. Anno 2006 ligt dat bepaald anders.

4. Is het waar, dat er een intrinsiek conflict bestaat tussen geloof en wetenschap?

Nee

Wat is wetenschap?

Een definitie?

“Natuurwetenschap is de menselijke activiteit waar logische verklaringen worden gezocht voor verschijnselen in de wereld om ons heen door verstandelijk nadenken en experimentele toetsing”

Moderne wetenschapsfilosofie ⇒

Meer vragen dan antwoorden:

- o Positivistische wetenschapsidealen zijn verlaten
- o Paradigma's en vooronderstellingen (Kuhn)

Wat is geloof, religie?

Er zijn vele omschrijvingen van religie, spiritualiteit en godsgeloof. Religie geeft antwoord op vragen rond bestemming, dood, leven, schoonheid, lijden, zin van het bestaan, etc

Om concreet te zijn in de discussie beschouw ik het

Christelijk geloof

het geloof in een God die zich laat kennen door Jezus Christus

Wetenschap en mijn geloof in God

Hoe kijk ik als christen aan tegen wetenschap ?

Christen zijn is Jezus Christus volgen; God en je naaste liefhebben met heel je hart, heel je ziel, *en heel je verstand.*

Wetenschap is deel van de menselijke cultuuroopdracht

God plaatste de mens in de tuin van Eden om die te bewerken en te bewaren.

Natuurwetenschap is een prachtig instrument maar haar reikwijdte is beperkt door haar aard.

Hendrik Casimir merkte over natuurkunde op:

'Natuurkundige theorieën zijn een *benaderende* beschrijving van een *beperkt* gedeelte van de *fysische* verschijnselen die op hun beurt slechts een *beperkt* gedeelte van onze menselijke ervaringen uitmaken'

Wetenschap is buitengewoon waardevol, maar staat náást andere domeinen als filosofie, religie, kunst en cultuur

Er klinken echter ook minder bescheiden geluiden

Herman Philipse:

Een atheïst is niet arrogant; hij denkt gewoon beter na

Simon van de Meer:

Je moet als natuurkundige wel een gespleten persoonlijkheid hebben om nog in een god te kunnen geloven

Het stereotype rond wetenschap en geloof:

CONFLICT

Dat is echter een 20ste eeuwse anomalie

Verbazend genoeg (voor óns, mensen uit de 21ste eeuw!)
is het christelijk geloof een *drijvende kracht* geweest voor
de ontwikkeling van de moderne natuurwetenschap!

De positieve rol van het christelijk geloof voor de
ontwikkeling van wetenschap :

Orde, geen wispelturigheid: Een rationele God van orde

Natuurwetten: God heeft wetmatigheden geschapen

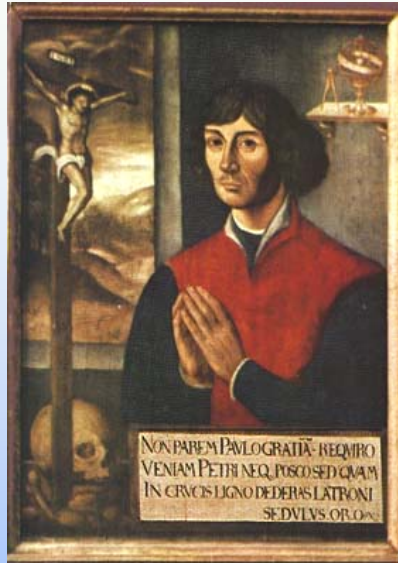
De natuur is niet heilig: De natuur is een geschapen ding,
niet begeesterd/goddelijk

Onderzoekbaar, niet louter filosofisch beredeneerbaar:

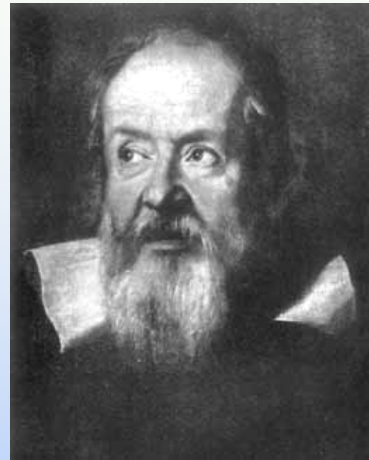
De schepping is gemaakt naar Gods keuzes

Zelf experimenteren: persoonlijke ervaring (reformatie)

Zeer veel van de grote wetenschappers uit de voorgaande eeuwen waren vrome christenen !

Nicolaus Copernicus

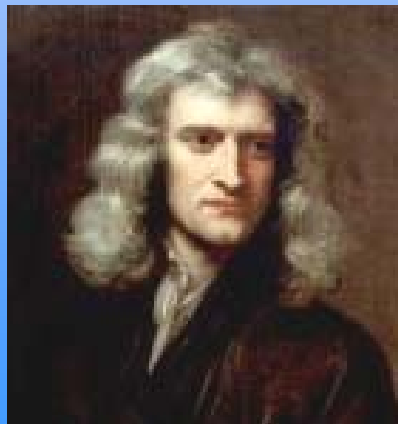
Galileo Galilei

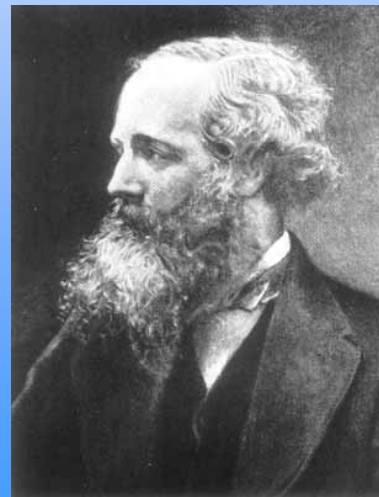
Blaise Pascal

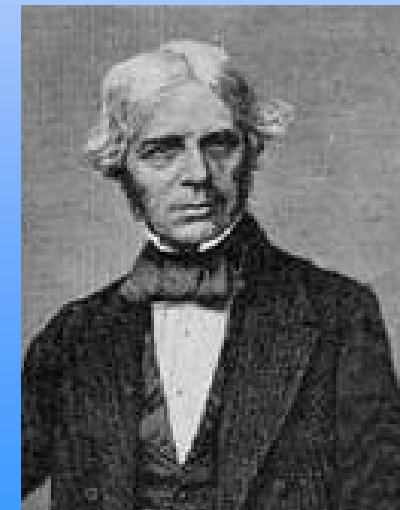
Johannes Diderik van der Waals

Isaac Newton

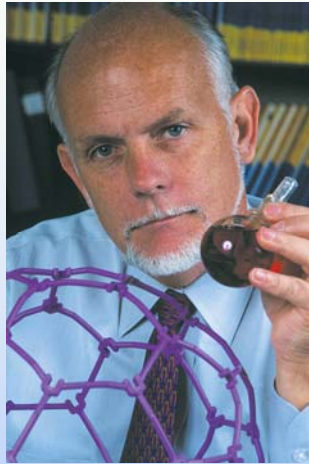

James C Maxwell

Michael Faraday

Ook veel hedendaagse wetenschappers zijn christenen...

Rick Smalley

Charles Townes

Francis Collins

Jim Tour

Rosalind Picard

Bill Phillips

yep, that's me

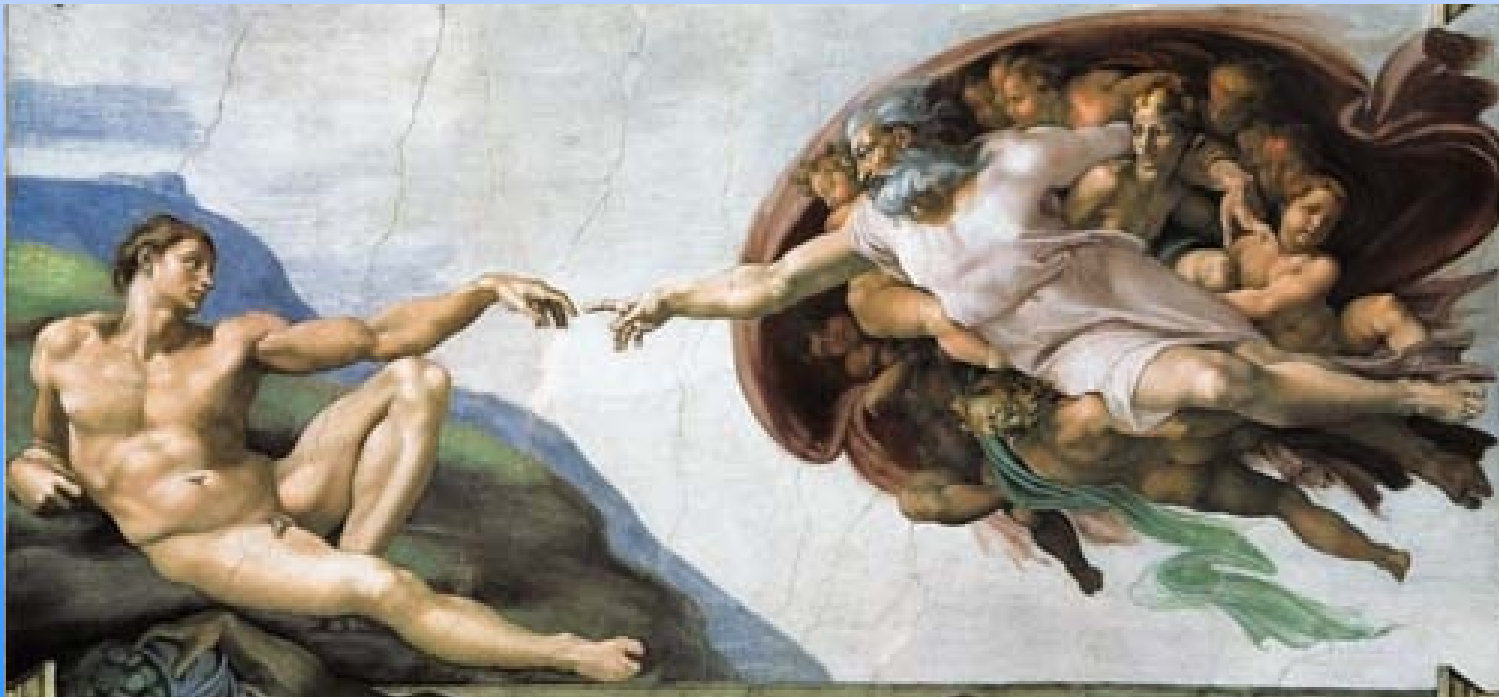
Is er een **conflict** tussen geloof en wetenschap?

Mijn antwoord:

NEE, *dat* is niet het conflict

MAAR, *er is* een conflict tussen een thëistisch en een athëistisch wereldbeeld. Dit zijn twee verschillende en elkaar uitsluitende visies op de werkelijkheid.

	Atheïsme	Theïsme
Ultieme realiteit	Ten diepste is alles terug te voeren op materie	De grond van het bestaan is een persoonlijk God die eeuwig bestaat
Aard van de kosmos	Er bestaat niets anders dan ' de natuur ': materie, natuurwetten, kansprocessen	De materiële natuur is geschapen en slechts een deel van de totale werkelijkheid
God	God bestaat niet. De mens schiep de idee 'god'	God is een transcendent persoon die soeverein en goed is
Zin van het bestaan	Ten diepste kent ons bestaan geen zin . Zingeving is subjectief en pragmatisch in te vullen	God heeft de wereld gemaakt met een doel , de relatie van ons met onze Schepper en onze naaste
Mensbeeld	De mens is het toevallige product van de evolutie , 'een naakte aap' die alleen gradueel verschilt van dieren	De mens is uniek omdat God hem en haar schiep naar Zijn beeld . Elk mens is daarom waardevol
Ethiek	Ethiek is een set afspraken in de menselijke cultuur. Er is geen absoluut goed of kwaad	Er is een absolute standaard van goed en kwaad, afgeleid van het goede en heilige karakter van God.
Wetenschap	Natuurwetenschap is dé weg om de realiteit te doorgronden	Wetenschap is een door God gegeven activiteit om de aarde te doorvorsen en te beheren
Evolutie van het leven	Wij en de wereld om ons heen bestaan; er móet dus een evolutionair historisch pad zijn	Evolutionaire processen zijn onderdeel van Gods schepping en onderhouding van de wereld

Mijn standpunt kort verwoord

- Wetenschap is een activiteit van grote waarde. Ik werk in de nanoscience en biofysica, fascinerende disciplines aan het voorfront van de wetenschap
- Ik ben christen en ervaar in het geheel geen conflict tussen geloof en wetenschap
- Er speelt wel een conflict tussen twee wereldbeelden: theïstisch versus atheïstisch
- Een christelijk-theïstisch wereldbeeld geeft een goed passend, rationeel perspectief op het totaal van de werkelijkheid dat voor mij veel bevredigender is dan het atheïstische beeld.